TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

50 năm Thống nhất đất nước: Ngày 1/4/1975, giải phóng thị xã Tuy Hòa và toàn tỉnh Phú Yên

06:09 01/04/2025

Mùa xuân 1975, trên chiến trường Phú Yên, quân và dân ta đã đánh trên 400 trận, tổng cộng quân địch bị tiêu diệt, bị bắt sống...là 40.432 tên.

Lịch sử kháng chiến chống đế quốc Mỹ cứu nước (1954-1975) của Phú Yên ghi rõ: Đêm 31/3/1975, tỉnh thành lập Ủy ban quân chính gồm 23 đồng chí và đoàn tiếp quản thị xã Tuy Hòa trên 100 đồng chí với 10 ban chuyên môn có phương án tiếp quản, ứng trực ở ven thị xã để khi giải phóng thì tiến vào kịp thời. Ở các quận cũng thành lập Ủy ban quân chính để tiếp quản.

5h ngày 1/4/1975, Trung đoàn 2 (Sư đoàn 320) nổ súng tấn công, bắn trúng trận địa pháo của địch đặt trên núi Nhạn Tháp. Cùng lúc, xe tăng của ta xuất kích diệt địch đóng giữ tại cầu Ông Chừ rồi phát triển theo đường Trần Hưng Đạo, đánh thẳng xuống phía Nam của tỉnh... Đến 7h, quân ta đã làm chủ được thị xã cùng quần chúng nổi dậy truy lùng tàn quân địch...

Lễ ra mắt Ủy ban Quân chính tỉnh Phú Yên tại thị xã Tuy Hòa sau ngày giải phóng. Ảnh Tư liệu.

Tiểu đoàn 96 từ khu vực Qui Hậu, Phước Khánh, bắt sống hàng trăm tên địch. Trung đoàn 3 (Sư đoàn 320) tiêu diệt và bắt toàn bộ quân địch ở Phú Lâm, Đông Tác, cầu Bàn Thạch, Đèo Cả. Đại đội 377 bắt sống Chuẩn tướng Trần Văn Cẩm – Phó Tư lệnh quân đoàn 2 ngụy (chỉ huy lực lượng ngụy quân Sài Gòn rút chạy).

Sau những chiến thắng liên tiếp trên mặt trận Tây Nguyên trong tháng 3/1975, quân giải phóng tiếp tục phát triển chiến đấu xuống vùng duyên hải Nam Trung Bộ. Trong khi đó, Bộ Tư lệnh Quân khu 2 và Quân đoàn 2 của quân đội VNCH cố gắng thu nhặt tàn quân để tổ chức phòng tuyến Quy Nhơn - Tuy Hòa - Nha Trang.

Quyết tâm không để địch thực hiện ý đồ cố thủ, Sở chỉ huy tiền phương cùng Bộ Tư lệnh Sư đoàn 320 khẩn trương làm công tác hiệp đồng chiến đấu tiến công giải phóng thị xã Tuy Hòa và toàn tỉnh Phú Yên.

Ngày 31/3/1975, sau khi công binh khai thông trục đường số 7, quân giải phóng triển khai lực lượng chuẩn bị tiến công thị xã Tuy Hòa, bố trí trận địa trên đường bộ và bờ biển để ngăn địch tháo chạy.

Sáng sớm ngày 1/4/1975, quân giải phóng bắt đầu tiến công giải phóng thị xã Tuy Hòa. Pháo binh quân ta bắn dồn dập vào trận địa của địch. Bộ binh được xe tăng yểm trợ xung phong đánh chiếm các mục tiêu: Nhạn Tháp, nhà ga, ty cảnh sát, nhà lao, sân bay Chóp Chài, sân bay Đông Tác...

Quân giải phóng truy kích địch tại núi Nhạn, Phú Yên. (Ảnh tư liệu)

Đà tiến công của quân giải phóng nhanh chóng đập tan các hành động kháng cự của quân Việt Nam Cộng hòa phòng thủ thị xã Tuy Hòa. Đồng thời, bộ đội chủ lực cùng lực lượng vũ trang địa phương và quần chúng nhân dân tiến công, nổi dậy giải phóng các huyện trong tỉnh Phú Yên. Tàn quân địch tháo chạy bị truy kích gắt gao.

Trưa ngày 1/4/1975, cờ giải phóng tung bay trên nóc Dinh tỉnh trưởng Phú Yên, Đài chỉ huy quân sự sân bay Đông Tác, đỉnh Tháp Nhạn… Chuẩn tướng Trần Văn Cẩm, Phó tư lệnh Quân đoàn 2 quân đội VNCH bị bắt sống. Thị xã Tuy Hòa và tỉnh Phú Yên hoàn toàn giải phóng.

Cũng trong ngày 1/4/1975, căn cứ vào tình hình trên chiến trường, Bộ Chính trị đã họp và bổ sung quyết tâm chiến lược mới: “Nắm vững thời cơ chiến lược hơn nữa, với tư tưởng chỉ đạo thần tốc, táo bạo, bất ngờ, chắc thắng, thực hiện tổng công kích, tổng khởi nghĩa trong thời gian sớm nhất, tốt nhất là trong tháng 4/1975, không thể để chậm hơn”.

Theo VOV.vn/TTXVN